

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-80>

УДК 339.9:332.122.6:336.7

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МІЖНАРОДНИЙ ОФШОРНИЙ БІЗНЕС

THE IMPACT OF GLOBALISATION ON INTERNATIONAL OFFSHORE BUSINESS

Манцулич Домініка Любомирівна

магістр,

Ужгородський національний університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-3623-1241>**Заяць Олена Іванівна**

доктор економічних наук, професор,

Ужгородський національний університет

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9904-8706>**Mantsulych Dominika, Zayats Olena**

Uzhgorod National University

У статті досліджується вплив глобалізації на розвиток міжнародного офшорного бізнесу. Розглядаються основні тенденції та виклики, які виникають у зв'язку з інтеграцією глобальних економік, а також із посиленням міжнародних ініціатив у сфері фінансової прозорості, таких як автоматичний обмін податковою інформацією та впровадження стандартів BEPS. Проаналізовано, як глобалізація сприяє розширенню спектру послуг офшорних зон, але водночас знижує їх привабливість через підвищення регуляторного тиску. Особлива увага приділяється адаптації офшорного бізнесу до нових умов, що виникають у контексті глобальних змін. Визначено, що глобалізація сприяє інтеграції національних економік у світовий ринок, що дає можливість бізнесу вільно переміщувати капітал між країнами. У цьому контексті офшорні зони стали важливими вузлами для акумулювання та розподілу фінансових ресурсів. Компанії з різних куточків світу використовують офшорні юрисдикції для оптимізації податків, захисту активів та управління ризиками.

Ключові слова: міжнародний бізнес, глобальні зміни, глобалізація, офшорний бізнес, офшори.

The article examines the impact of globalisation on the development of international offshore business. The main trends and challenges arising from the integration of global economies, as well as from the strengthening of international financial transparency initiatives, such as the automatic exchange of tax information and the implementation of BEPS standards, are considered. The author analyses how globalisation is contributing to the expansion of the range of services offered by offshore zones, but at the same time reducing their attractiveness due to increased regulatory pressure. Particular attention is paid to the adaptation of offshore business to the new conditions arising in the context of global changes. It is determined that globalisation facilitates the integration of national economies into the world market, which allows businesses to freely move capital between countries. In this context, offshore zones have become important hubs for the accumulation and distribution of financial resources. Companies from all over the world use offshore jurisdictions to optimise taxes, protect assets and manage risks. Thus, the impact of globalization on international offshore business is multifaceted. On the one hand, it creates new opportunities for business development, integration into the global economy, and access to financial resources. On the other hand, globalization necessitates increased transparency, improved regulation, and adaptation to evolving international standards. In this context, offshore business continues to play a significant role in the global economy, but its further development depends on its ability to adapt to the changes and challenges of the modern world. Globalization also impacts the changing structure of international offshore business. While offshore zones were previously used primarily for reducing tax burdens, today they have become important platforms for conducting business in the digital economy. Offshore companies are actively involved in managing intellectual property, technology startups, cryptocurrency assets, and more. This opens up new opportunities for the development of offshore business, but at the same time, it requires adaptation to new conditions and changes in regulation.

Keywords: international business, global changes, globalisation, offshore business, offshore zones.

Постановка проблеми. Глобалізація, як ключова тенденція сучасного економічного розвитку, суттєво змінює характер міжнародного бізнесу, впливаючи на всі його аспекти, включно з офшорною діяльністю. У цьому контексті міжнародний офшорний бізнес, який раніше функціонував переважно як інструмент для зниження податкового навантаження та забезпечення конфіденційності, зараз перебуває під тиском нових викликів та вимог. З одного боку, глобалізація створює додаткові можливості для офшорного бізнесу, сприяючи збільшенню обсягів міжнародних фінансових потоків, доступу до нових ринків та інтеграції в глобальну економіку. Розвиток цифрових технологій та глобальних комунікацій дозволяє компаніям ефективніше управляти фінансовими потоками, захищати активи та забезпечувати конфіденційність у веденні бізнесу. Однак, водночас глобалізація посилює конкуренцію між офшорними юрисдикціями, змушуючи їх вдосконалювати умови для залучення капіталу. З іншого боку, посилення глобальної інтеграції та співпраці у боротьбі з фінансовими злочинами, ухиленням від оподаткування та відмиванням коштів створює додатковий тиск на офшорні зони. Зокрема, міжнародні ініціативи, такі як План дій BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), автоматичний обмін податковою інформацією та впровадження стандартів прозорості, значно знижують можливості для зловживань у сфері офшорного бізнесу. Як наслідок, офшорні компанії змушені адаптуватися до нових умов регулювання, що може впливати на їх привабливість для міжнародного бізнесу. Наразі основними проблемами, які виникають у зв'язку з глобалізацією, є зниження конфіденційності фінансових операцій, підвищення вимог до звітності, посилення контролю з боку регулюючих органів та зростання ризиків репутаційних втрат для компаній, які використовують офшорні структури. Усе це ставить перед офшорним бізнесом нові виклики, які потребують комплексного аналізу та розробки стратегій адаптації до змін. Таким чином, дослідження впливу глобалізації на міжнародний офшорний бізнес є актуальним та важливим для розуміння сучасних тенденцій і перспектив розвитку офшорного сектору в умовах динамічного глобального середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню впливу глобалізації на міжнародний офшорний бізнес присвячено значну кількість наукових праць, в яких аналізуються

різноманітні аспекти цієї теми, зокрема економічні, правові та соціальні наслідки глобалізаційних процесів для офшорних юрисдикцій. Однією з основних тем у цих дослідженнях є зміни, які відбуваються в структурі та функціонуванні офшорних компаній через інтеграцію національних економік в глобальний ринок. В українських науковців, зокрема, таких як Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедева В. К., Валіус Т. А., Вергун В. А., Карп В. С., у працях розглядаються як позитивні, так і негативні наслідки глобалізації для офшорного бізнесу, що включають зміни в умовах податкового навантаження, регулювання фінансових потоків та розвитку міжнародних фінансових ринків. Проте, незважаючи на численні дослідження, проблема впливу глобалізації на міжнародний офшорний бізнес залишається актуальною та складною, оскільки зміни в міжнародних економічних умовах, політиках держав та правових механізмах продовжують еволюціонувати.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Невирішені частини загальної проблеми в контексті впливу глобалізації на міжнародний офшорний бізнес включають необхідність подальшого дослідження ефективності міжнародних регулюючих механізмів, спрямованих на обмеження використання офшорних структур для ухилення від податків та фінансових зловживань. Хоча були досягнуті певні успіхи в боротьбі з нелегальними фінансовими потоками, питання збереження прозорості в офшорних зонах, забезпечення балансу між захистом бізнес-інтересів та боротьбою з відмиванням грошей залишаються актуальними. Крім того, потребує детального вивчення вплив нових економічних реалій, таких як цифровізація та автоматизація, на роль офшорних зон у глобальній фінансовій системі, а також на розвиток нових юридичних та економічних моделей, що з'являються в результаті глобалізаційних процесів.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає в аналізі впливу глобалізації на міжнародний офшорний бізнес на сучасному етапі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Офшорні компанії є зручним інструментом міжнародної торгівлі і безпечним розміщенням свого капіталу в надійних міжнародних банках. Конфіденційність такої компанії досить висока. Оскільки законодавство деяких країн змінюється досить часто, класифікація офшорних компаній є в основному

умовним, але для загального розуміння природи офшорних компаній ми наведемо деякі з них [1, с. 17]. Найбільш класична класифікація офшорних зон залежить від податкового режиму та вимог до звітності. Відповідно розрізняють класичні офшорні зони, зони з низьким податком та інші зони (табл. 1).

Велика кількість класичних офшорних компаній є буквально незаселеними островами, застосовними лише до реєстрації «зв'язкових компаній» у міжнародній торгівлі. Певні офшорні зони не вважаються автономними державами, вони можуть бути частиною країни, з якою держава, резидент якої вважається ймовірним засновником банку, спеціальні угоди про співробітництво в галузі оподаткування, взаємного надання інформації. Протягом цього часу певний статус певної самоврядної території не буде важливою перешкодою для розкриття певних даних.

Також класифікують офшорні зони під кутом зору їх міжнародноправового статусу, а саме:

- незалежні держави (Багамські острови, Кіпр, Мальта, Сінгапур, Панама та інші);
- держави, пов'язані з більш великими державами (Ліхтенштейн (зі Швейцарією), Монако (з Францією) та інші);
- території, що входять до держави або їй підпорядковуються (Монтсеррат (Велика Британія), Гвіана (Франція), Гонконг (Китай) та інші);
- суб'єкти федеративних держав (Штати Вайомінг, Делавер, Флорида (США) та інші) [3, с. 22].

Глобалізація є одним із найважливіших явищ сучасної економіки, яке суттєво впливає на всі аспекти світового господарства, включаючи міжнародний офшорний бізнес. Про-

цеси глобалізації, які охоплюють економічну, політичну та соціокультурну сфери, сприяють формуванню нових можливостей для розвитку офшорного бізнесу, але водночас створюють і певні виклики. Вплив глобалізації на офшорний сектор варто розглядати через призму як його позитивних, так і негативних наслідків [4, с. 135].

Одним із ключових аспектів впливу глобалізації на міжнародний офшорний бізнес є розширення географії фінансових потоків. Глобалізація сприяє інтеграції національних економік у світовий ринок, що дає можливість бізнесу вільно переміщувати капітал між країнами. У цьому контексті офшорні зони стали важливими вузлами для акумулювання та розподілу фінансових ресурсів. Компанії з різних куточків світу використовують офшорні юрисдикції для оптимізації податків, захисту активів та управління ризиками.

Розвиток сучасних технологій і комунікацій став одним із ключових факторів глобалізації, який суттєво впливає на міжнародний офшорний бізнес. Завдяки цифровізації процесів, компанії тепер мають можливість здійснювати фінансові операції, управлінські функції та інші аспекти своєї діяльності у віддаленому режимі. Це дозволяє значно знизити витрати на фізичну інфраструктуру, персонал та операційні витрати, а також зменшує залежність від географічного розташування. Відтак, офшорні компанії можуть працювати на міжнародних ринках без необхідності мати фізичні офіси в кожній юрисдикції, що дає їм велику гнучкість у виборі місць для ведення бізнесу. Крім того, технологічні досягнення відкривають нові можливості для офшорних компаній у сфері залучення інвестицій та розширення діяльності. Використання

Таблиця 1

Види офшорних зон

Група офшорних зон	Характеристика	Країни
Класичні офшорні зони	Входять ті країни, в яких офшорні компанії звільняються від оподаткування, тобто компанія платить лише сталу суму за продовження ліцензії на діяльність. В більшості офшорів вимоги до фінансової звітності відсутні чи мінімальні.	Панама, Багами, Британські Віргінські острови
Зони низького оподаткування	Входять ті країни, в яких офшорні компанії використовують пільги для оподаткування. Фінансова звітність є обов'язковою.	Кіпр, Угорщина
Інші зони	Входять ті країни, яких компанії сплачують мінімум податків. Бухгалтерський облік вести необхідно.	Велика Британія

Джерело: [2, с. 28]

цифрових платформ і онлайн-інструментів дозволяє підприємствам ефективно взаємодіяти з інвесторами, клієнтами та партнерами по всьому світу. Впровадження таких технологій, як блокчейн, штучний інтелект і фінансові технології (fintech), дозволяє оптимізувати операції, знижуючи ризики та збільшуючи швидкість транзакцій. Це не лише сприяє розширенню доступу до глобальних ринків, але й дозволяє офшорним компаніям залучати інвестиції, зокрема через цифрові платформи та криптовалютні активи. У свою чергу, інноваційні технології дають можливість офшорним компаніям розширювати свою діяльність на нові ринки та підвищувати конкурентоспроможність. Завдяки цифровим рішенням вони можуть адаптувати свої стратегії до змін у попиті та умовах ринку, швидко реагуючи на нові тенденції і запити клієнтів. Це особливо важливо в умовах, коли глобальна конкуренція постійно зростає, і компанії змушені бути більш адаптивними, ефективними та орієнтованими на інновації. Таким чином, розвиток сучасних технологій створює для офшорного бізнесу безпрецедентні можливості для масштабування та розвитку на глобальному рівні.

Однак глобалізація створює і нові виклики для офшорного бізнесу. Одним із таких викликів є зростання міжнародного тиску на офшорні зони з метою підвищення прозорості та боротьби з ухиленням від сплати податків. У рамках глобальних ініціатив, таких як Базельські угоди, FATCA (Закон про дотримання податкового законодавства щодо іноземних рахунків) та BEPS (План дій щодо розмивання податкової бази і переміщення прибутку), країни вживають заходів для посилення контролю над транснаціональними фінансовими потоками. Це змушує багато офшорних юрисдикцій переглядати свої підходи до ведення бізнесу та впроваджувати нові стандарти регулювання [5, с. 71].

Ще одним аспектом впливу глобалізації є підвищення конкуренції між офшорними зонами. У сучасному світі кожна юрисдикція прагне запропонувати бізнесу найбільш вигідні умови, щоб залучити якомога більше клієнтів. Це стосується не лише податкових ставок, але й рівня конфіденційності, захисту активів, спрощення процедур реєстрації та управління компаніями. Офшорні зони намагаються забезпечити своїм клієнтам комфортне середовище для ведення бізнесу, надаючи перевагу спрощеним регуляціям, що сприяє швидкому та ефективному старту для нових

компаній. Завдяки такій конкуренції, бізнеси можуть отримати значні переваги, вибираючи юрисдикцію, що найбільше відповідає їхнім потребам і цілям. У цьому контексті офшорні зони постійно вдосконалюють свої законодавчі бази. Вони запроваджують нові нормативно-правові акти та ініціативи, спрямовані на зменшення бюрократії, зниження витрат на ведення бізнесу та полегшення доступу до ринків. Для забезпечення привабливості для міжнародних підприємців багато офшорних зон розвивають інноваційні рішення в галузі цифрових технологій та фінансових послуг. Це може включати в себе, наприклад, автоматизацію процесів реєстрації компаній або створення спеціалізованих платформ для управління активами, що дозволяє компаніям ефективно працювати в умовах цифрової економіки. Одночасно з підвищенням конкуренції серед офшорних юрисдикцій, стає все більш очевидною необхідність дотримання міжнародних стандартів щодо боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму. Тому багато офшорних зон змушені балансувати між забезпеченням лояльності бізнесу і виконанням вимог міжнародних організацій. Це вимагає впровадження більш суворого механізму контролю, що інколи може знижувати рівень конфіденційності. Однак, навіть в умовах таких змін, збереження вигідних умов для ведення бізнесу залишається головним пріоритетом для багатьох офшорних зон, що змушує їх шукати нові шляхи для залучення інвестицій та підтримки конкурентоспроможності.

З іншого боку, глобалізація сприяє зміцненню міжнародного співробітництва у сфері боротьби з фінансовими злочинами, такими як відмивання грошей та фінансування тероризму. Це призводить до підвищення вимог до офшорних зон щодо прозорості та звітності. Багато країн впроваджують механізми автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки (AEOI) та спільні стандарти звітності (CRS), що значно знижує можливості для зловживань і незаконної діяльності [6, с. 25].

Глобалізація також впливає на зміну структури міжнародного офшорного бізнесу. Якщо раніше офшорні зони використовувалися переважно для зниження податкового навантаження, то сьогодні вони стають важливими платформами для ведення бізнесу в цифровій економіці. Офшорні компанії активно залучаються до управління інтелектуальною власністю, технологічними стартапами, криптовалютними активами тощо. Це відкриває

нові можливості для розвитку офшорного бізнесу, але водночас вимагає адаптації до нових умов і змін у регулюванні.

У цьому контексті важливим є вплив глобалізації на соціально-економічну стабільність. Офшорні зони відіграють значну роль у забезпеченні глобального фінансового балансу, але надмірна концентрація капіталу в офшорах може спричинити нерівномірний розподіл доходів і збільшення соціальної нерівності. Це викликає занепокоєння в багатьох країнах і стимулює розробку нових підходів до регулювання міжнародного бізнесу.

Висновки. Отже, вплив глобалізації на міжнародний офшорний бізнес є багатограним і не можна оцінювати його однозначно. З одного боку, глобалізація створює нові можливості для розвитку бізнесу, оскільки зменшується бар'єри для міжнародної торгівлі, покращується доступ до фінансових ресурсів і зростає рівень інтеграції в світову економіку. Офшорні зони стають платформами для міжнародних інвестицій і розвитку нових технологій, забезпечуючи бізнесам умови для швидкого розширення та досягнення конкурентних переваг у глобальному масштабі. Завдяки таким умовам багато компаній можуть оптимізувати свої витрати і ефективно управляти активами. З іншого боку, глобалізація зумовлює необхідність підвищення прозорості та вдосконалення регулювання в офшорному бізнесі. Вимоги міжнародних організацій щодо боротьби з відмиванням грошей, фінансуванням тероризму та забезпеченням більшої прозорості фінансових потоків створюють

нові виклики для офшорних зон. Офшорні юрисдикції повинні адаптувати свої законодавства та практики управління таким чином, щоб відповідати міжнародним стандартам, не втратити свою конкурентоспроможність і одночасно зберегти привабливість для інвесторів. Це вимагає створення нових механізмів контролю, що, хоча й може знизити рівень конфіденційності, однак відповідає сучасним вимогам фінансового ринку. Водночас, адаптація до нових викликів глобалізації вимагає від офшорних юрисдикцій впровадження інноваційних рішень у сфері цифрових технологій, що допоможе підтримати ефективність їх функціонування в умовах високої конкуренції. Офшорні компанії повинні активно використовувати новітні технології для автоматизації процесів реєстрації та управління активами, щоб знизити витрати та підвищити ефективність своєї діяльності. Завдяки цифровим платформам та блокчейн-технологіям, вони можуть забезпечити високий рівень безпеки та зручності для своїх клієнтів, зберігаючи при цьому конкурентоспроможність на міжнародному рівні. Отже, хоча офшорний бізнес продовжує відігравати важливу роль у глобальній економіці, його подальший розвиток буде залежати від здатності адаптуватися до швидко змінюваного середовища. Успішні офшорні юрисдикції повинні поєднувати вигідні умови для бізнесу з високими стандартами прозорості та регулювання. Тільки так вони зможуть залишатися привабливими для міжнародних інвесторів і забезпечити стабільне та стійке зростання в умовах глобалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Герасимова В. О., Рєпка К. Р. Особливості функціонування офшорних фінансових центрів. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 41. С. 16–20.
2. Карлін М. І. Світові офшорні центри: Навчальний посібник. Київ : Кондор-Видавництво. 2015. 424 с.
3. Кухарик В., Фаримець В. Сучасний стан розвитку офшорного бізнесу у світі. *Міжнародні відносини*. 2020. № 7. С. 21–40.
4. Леган І. М., Супрунова І. В. Офшорні юрисдикції як інструмент тінізації економіки та транснаціональної злочинності. *Право та державне управління*. 2021. № 2. С. 133–139.
5. Луцишин З., Фролова Т., Южаніна Н., Мазур М., Перебийніс Д. Сучасна офшоризація бізнесу у конструкті національної фіскальної безпеки. *Міжнародна економічна політика*. 2019. Вип. 1(30). С. 70–112.
6. Черленяк І. І., Дюгованець О. М. Міжнародний офшорний бізнес та глобальна фінансова система. *Проблеми економіки*. 2014. № 2. С. 24–29.
7. International Consortium of Investigative Journalists: офіційний сайт. URL: <https://www.icij.org/investigations/>. (дата звернення: 05.11.2024)
8. Zorome A. Concept of Offshore Financial Centers: In Search of an Operational Definition. International Monetary Fund, 2007. 32 p. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/31/Concept-of-Offshore-Financial-Centers-In-Search-of-an-OperationalDefinition-20583>. (дата звернення: 05.11.2024).

REFERENCES:

1. Herasymova V. O., Repka K. R. (2020). Osoblyvosti funktsionuvannya ofshornykh finansovykh tsentriv [Features of the functioning of offshore financial centers]. *Market Infrastructure*. Issue 41. P. 16–20.
2. Karlin M. I. (2015). Svitovi ofshorni tsentry [Global Offshore Centers: A Textbook]. Kyiv: Kondor Publishing. 424 p.
3. Kukharyk V., Farimets V. (2020). Suchasny stan rozvytku ofshornogo biznesu u sviti [The current state of offshore business development worldwide]. *International Relations*. No. 7. P. 21–40.
4. Legan I. M., Suprunova I. V. (2021). Ofshorni yuryzdyktsiyi yak instrument tininizatsiyi ekonomiky ta transnatsional'noyi zlochynnosti [Offshore jurisdictions as a tool for the shadow economy and transnational crime]. *Law and Public Administration*. No. 2. P. 133–139.
5. Lutsyshyn Z., Frolova T., Yuzhanina N., Mazur M., Perebyinis D. (2019). Suchasna ofshoryzatsiya biznesu u konstrukti natsional'noyi fiskal'noyi bezpeky [Modern offshore business in the context of national fiscal security]. *International Economic Policy*. Issue 1(30). P. 70–112.
6. Cherlenyak I. I., Dyugovanyts O. M. (2014). Mizhnarodnyy ofshornyy biznes ta global'na finansova systema [International offshore business and the global financial system]. *Economic Problems*. No. 2. P. 24–29.
7. International Consortium of Investigative Journalists: Official website. URL: <https://www.icij.org/investigations/>. (accessed: 05.11.2024)
8. Zorome A. Concept of Offshore Financial Centers: In Search of an Operational Definition. International Monetary Fund, 2007. 32 p. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/31/Concept-of-Offshore-Financial-Centers-In-Search-of-an-Operational-Definition-20583>. (accessed: 05.11.2024).